

T. C.
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
MÜZİK EĞİTİMİ ANA SANAT DALI

64012

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**PIYANO BAŞLANGIÇ METOTLARININ
DİDAKTİK AÇIDAN
DEĞERLENDİRİLMESİ**

Hazırlayan
Aslı TUNCAY (ALPARSLAN)

**T.C. YÜKSEKÖĞRETİM KURULU
DOKÜMANTASYON MERKEZİ**

Tez Danışmanı
Prof. Dr. Necati GEDİKLİ

Yüksek lisans tezi olarak sunduğum "*Piyano Başlangıç Metotlarının Didaktik Açısından Değerlendirilmesi*" adlı çalışmanın, tarafımdan, bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yardıma başvurulmaksızın yazıldığını ve yararlandığım eserlerin Bibliyografyada gösterilenlerden oluştuğunu, bunlara atıf yapılarak yararlanılmış olduğunu belirtir ve bunu onurumla doğrularım.

31/3/1997

Aslı TUNCAY (ALPARSLAN)

TUTANAK

Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsünün7../...4.../1997 tarih ve7..... sayılı toplantısında oluşturulan Jüri, Lisansüstü Öğretim Yönetmeliği'nin9..... maddesine göre; Müzik Eğitimi Anabilim Dalı yüksek lisans öğrencisi Aslı TUNCAY (ALPARSLAN)'ın "Piyano Başlangıç Metotlarının Didaktik Açından Değerlendirilmesi" konulu tezi incelenmiş ve aday5...../.....6...../1997 tarihinde, saat10.....'da jüri önünde tez savunmasına alınmıştır.

Adayın kişisel çalışmaya dayanan tezini savunmasından sonra60..... dakikalık süre içinde gerek tez konusu, gerekse tezin dayanağı olan anabilim dallarından jüri üyelerince sorulan sorulara verdiği cevaplar değerlendirilerek tezin ...Başarılı..... olduğuna oy5..... ile karar verildi.

BAŞKAN
Prof. Dr. Nevali Çetinkaya

ÜYE

Prof. Aykut Bakur
Aykut

ÜYE

Yard. Doç.
Demet Eytenez

SUNUŞ

Günümüz piyano eğitiminde yeni başlayanlar için kullanılmakta olan belli başlı yöntemler üzerinde ülkemizde şimdiye dek gerekli incelemelerin yapılmış olduğunu söylemek hayli güçtür.

Bundan dolayı inceleme konusu olarak ele alacağım Piyano Başlangıç Metotlarının ve Piyano Çalmaya başlatma yöntemlerinin üzerinde ciddi ve bilimsel yaklaşımlar yapılması gerektiği düşüncesi, müzik eğitimi veren kurumlar ve bu kurumların öğreticileri arasında hızla yaygınlaşmaktadır. Dokuz Eylül Üniversitesi Devlet Konservatuvarı'nın bir Piyano Anasant dalı Araştırma Görevlisi olarak şahsımı da yakından ilgilendiren böyle bir konuya, gerek kendi bilimsel alt yapımı destekleyeceği ve gerekse de piyano eğitimine yeni başlayan öğrenciler ve bu öğrencilerin gelecekleri açısından bir temel oluşturacağını düşünerek başladım.

Günümüzde piyano öğretim metotlarının nedenli çeşitlilik gösterdiği düşünülürse, son derece geniş çaplı bir literatürün tamamının taranması, tek tek araştırmacıların ve sonuçta kişi olarak şahsımında olanaklarını aşacağı ve zaman açısından çok geniş bir dilime yayılacağı açık bir gerçektir.

Dolayısıyla çalışmam ülkemiz genelinde en çok tanınmış olan başlangıç metotlarının içlerinden bazılarının tanıtılması ile sınırlandırılmıştır.

Bitirme çalışmamın bu aşamaya gelmesinde büyük yardım ve desteklerini gördüğüm tez yöneticim değerli besteci ve müzik bilimci Prof. Dr. Sayın Necati GEDİKLİ başta olmak üzere İngilizce çevirimde bana yardımcı olan İngiliz Edebiyatı Fakültesi öğretim elemanı sayın Ümit TARAKÇI'ya en içten teşekkürlerimi sunmayı bir borç bilirim.

Araş. Gör. *Aslı TUNCAY*

ÖZET

Yüksek Lisans tezimin "*Giriş*" bölümünde Piyano Eğitimi hakkında genel bilgiler aktarılmıştır.

Daha sonra "*Eski piyano başlangıç metotları, eleştirel yaklaşımlar*" adı altındaki 1. bölümde eski metotların öğrenciye verilebildiği kuvvetli yönler, olumlu-olumsuz yönler, kendi sistematiği içerisinde zayıfları ya da eksik kalan yönleri belirtilmiştir. Ayrıca kuvvetli ya da zayıf kalan yanların var oluşunun nedenleri üzerinde de durulmuştur.

Bunların yanı sıra eğitime rehberlik açısından piyano derslerinin işleniş biçimi ile ilgili genel bilgiler bulunmaktadır.

Diğer "*Yeni piyano başlangıç metotları, sınıflandırılması*" adı altındaki bölümde de yeni metotların öğrenciye verilebildiği olumlu-olumsuz yönler incelenmekte ve başlangıçtan 3. yıla kadar izlenebilecek sistematik bir program tanıtımı yapılmaktadır.

ABSTRACT

In the introduction part of my dissertation, general information is given on how to teach the piano.

In the first part, under the title of "Old piano introductory methods, critical approaches", their positive aspects that help students in learning the piano, the weakness within their own systematics and the negative aspects of these methods are discussed.

Besides these, in order to give guidance to the instructor, general, in for teaching methods are included.

In the second part, under the title of "New piano introduction methods and the classification of these methods" the positive and negative aspects of the methods for the students are discussed and the systematic repertoire that can be followed from the beginning until the end of the there year is also described in this part.

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ	I
ÖZET	II
ABSTRACT	III
KISALTIYILAR	V
GİRİŞ	Piyano Eğitimi Hakkında Genel Bilgiler.	1
I. BÖLÜM	Eski Piyano Başlangıç Metotları ve Değerlendirmesi	3
II. BÖLÜM	Yeni Piyano Başlangıç Metotlarının İncelenmesi	7
SONUÇ	31
KAYNAKÇA	32
ÖZGEÇMİŞ	33

KISALTILAR

- A.e.g* : Adı geçen eser.
Boha : Boosey-Hawkes, Bonn.
Han : Edition Hansen, Frankfuet.
Hei : Heineichshofon's verlag, Wilhemshoven.
Hen : Henle, münchen.
Pet : Peter's Musikverlag, Frankfurt.
Sch : Schott's Söhne Musik verlag, Mainz.
Sik : Sikorski Musik verlag, Hamburg.
s : Sayfa
v.b. : Sayfa ve Benzeri.

GİRİŞ

PIYANO EĞİTİM HAKKINDA GENEL BİLGİLER

İyi bir piyano eğitimcisi olmak yeteneğin yanısıra gözlem, deneyim, çok yönlü çaba, araştırma, uğraş, gerektirir. Konu üzerinde önceden düşünmek, ne yaptığını bilmek ve emin olmak, çok pratik yapmak gerekir.

İyi bir yorumcu olmak ile nasıl çalındığını, bildiklerini bir başkasına aktarmak arasında çok büyük fark vardır. Elbette iyi bir eğitimci olmak her şeyden önce öğrenim metotlarını bilerek öğretmeyi gerektirir.

Kanımca yalnızca kuramsal bilgilere dayanılarak piyano eğitimi yapılmayacağı gibi aynı şekilde sadece kişisel becerilerle de bu işin gereği gibi yapılmayacağı, gerekli temel bilgilerin yanı sıra yaratıcılık gerektiren didaktik bir takım buluşlara da ihtiyaç vardır.

Piyano dersindeki en önemli amaç her şeyden önce çocuğun piyano dersinden ve piyano çalmaktan korkmamasını sağlamak olmalıdır. Tam aksine çocuk için piyano çalmak bir zevk haline gelmelidir. Piyano çalmayı öğrenebilmek için gerekli eğitimin yanısıra çocuğa psikolojik açıdan da destek olmak, onu hazırlamak eğitimcinin görevleri arasındadır.

Amaca uygun bir ders nasıl başlamalıdır?

Her şeyden önce piyano dersi yapacağımız öğrencinin yaşı bizim için önemlidir. Çünkü izleyeceğimiz yol ve ele alacağımız yöntemde yaş önemli bir etkidir.

Bu konu ile ilgili en basit örnek olarak; her çocuk ile ders yaparken kullanacağımız öğretim yöntemi, diyalogumuz, dersin giriş temposu ve süresini örnek verebiliriz. (5-6) yaş, ders süresini 15-20 dakikadan daha uzun tutamayız. Çünkü bu yaşlardaki çocukların ilgileri çabuk dağılır ve çok çabuk da sıkılabilirler.

Ayrıca küçük çocukların hayal güçlerinin ve renk kavramlarının çok kuvvetli olmasından dolayı, özellikle ilk nota eğitimini çocuğa renkler kullanılarak öğretim yöntemi ile başlamak doğru olacaktır.

Dersin uygulanışı sırasında kullanılacak yöntem, dersi yapacağımız öğrencinin yaşı ve kabiliyeti ile paralel olmalıdır.

Özellikle yaş küçük çocuklar ile yapılan piyano derslerinde her şeyden önce işe çocuğu tanımak ile başlamalıdır.

Çocuğun yetenek ve kişiliğini tanımak ve en azından şu genel sorulara cevap bulmak bir öğretime büyük yardımlar sağlar.

a) Çocuğun kişiliği üzerindeki bilgiler yaşı, okuma-yazma durumu, daha önce herhangi bir çalışma yapıp-yapmadığı?

Psikolojik durumu nasıldır? Sinirli mi, sakin mi, heyecanlı mı?,...

b) Çocuğun fiziksel yapısı ve çalgıya yatkınlığı, ellerin yapısı nasıldır? geniş mi, dar mı, esnek mi? Vücut yapısı nasıl?

c) Çocuğun kendi amaç ve hedefleri : Piyano çalmayı, öğrenmeyi kendisi mi istiyor yoksa derslere ailesinin zoru ile mi geliyor?

Müziği seviyor mu?

Ailesinde çocuktan başka müzik ile ilgilenen ve ana çalışmalarında yardımcı olabilecek birisi va mı?

d) Müzik yeteneği :

Çocuk seslerin incelik ve kalınlık bakımından ayırımını yapabiliyor mu? Şarkı söyleyebiliyor mu?

Kendisine verilen basit bir ezgi motifini dinledikten sonra aynısını tekrarlayabiliyor mu? Aynı ezgi motifini başka bir tonda söyleyebiliyor mu?

Tek ses, çift ses, veya üçlüyü sıra ile verebiliyor mu? Ritm örneklerini doğru verebiliyor mu? Ritmi kendi başına iken mi yoksa ezgi içinde mi daha iyi tanıyor?

Sevdiği bir şarkıyı piyanoda bulabiliyor mu?

I. BÖLÜM

ESKİ PİYANO BAŞLANGIÇ METOTLARI VE DEĞERLENDİRİLMESİ

Dikkat edilmesi gereken bir başka konu da başlangıç metotlarının doğru seçilmesi konusudur.

Bilindiği gibi piyano çalmasını öğretmek için çok çeşitli piyano metotları vardır.

Öğrenci ile çalışmaya başlamadan önce öğrencinin yaşına uygun bir piyano öğretme metodu seçilmesi ve metot ile başlatılması için iyi olur.

Piyano başlangıç eğitiminin programlara girişimi yaklaşık iki yüzyıl öncesine dayanmaktadır. D. T. TURK (1789-1802) F. Kalk Grenner (1788-1849), L. KÖHLER (1857-1858) gibi besteciler piyano başlangıç metotları edebiyatının öncüleri olmuşlardır.

Günümüze dek çeşitli ülkelerde yayımlanmış olan piyano metotları hayli geniş bir dağarcık oluşturmaktadır. (1)

Piyano Okulları :

- 1) 8 yaşına kadar olan çocuklara göre,
- 2) 8 yaş ve sonrası, daha önce herhangi bir ön çalışma yapmış veya yapmamış olanlara göre,
- 3) Yetişkin olup yeni başlayan veya daha önce bir enstrüman çalıp, şimdi piyano çalmasını öğrenmek isteyenlere göre, şeklinde çeşitlilik gösterirler.

Piyano çalmasını öğretmeye yardımcı olan bu piyano öğretim metotları seçiminde dikkat edilmesi gereken noktaları şöyle sıralayabiliriz :

Estetik olarak kitabın görüşü nasıl?

Çocuğun hoşuna gidecek ve ilgisini çekebilecek bir tarzda mı?

Kitabın içerisindeki nota yazıları açık ve anlaşılabilir mi?

Ayrıca resimler ile desteklenmiş mi?

Nota öğretime ve eğitim kalıplarının öğretime özel bir yaklaşım var mı? Bu konuda ne kadar yer ve zaman ayrılmıştır?

(1) Çimen, Gül. "Piyano Başlangıç Metotlarına Genel Bakış", *Orkestra Dergisi*, Sayı: 258 S. 27

Yine başlangıçta gerekli olan temel müzik bilgilerine ve teknik çalışmalara yer verilmiş midir?

Ayrıca bu bilgiler sistematik olarak mı ele alınmıştır?

Piyano armonisi, müzik teorisi, emprovizyon (doğaçlama) ve yaratıcılık gücüne yer tanınmış mıdır?

Metotda yer verilen kuramsal bilgiler ve müzik parçaları dengelenmiş midir?

Kanımca bütün bu soruları cevap bulduktan sonra öğreticinin de kendi adına cevap vermesi gereken bir soru kalır;

Öğrenci nota, ölçü, anahtar, ritm,.....v.b., konularını alışlagelmiş bir metot ile mi yoksa, modern metotlar ile mi öğreteceği?

Bunların yanı sıra bir de öğrenciye hiç nota sadece sesler ile (tabiattaki sesler; örneğin : hayvan sesleri) çocuğu ses dünyasına hazırlayan öğretim metotları da mevcuttur..

Bu yöntem elbette yaşı çok küçük çocuklara düşünülmemelidir.

Piyano öğretim metotları ve hakkında genel bilgiler :

Eski piyano metotları ile yeni piyano metotları arasındaki farklar nelerdir?

Eski piyano metotları Fa anahtarını çok geç getirip, uzun süre sol anahtarı üzerinde çalışmalar yaptırırlar. Halbuki Fa anahtarı mümkün olduğu kadar gayet doğal bir şekilde öğrenciye verilmelidir.

Çift açkı ile başlamak bu konuda otomatik olarak yardım sağlayacaktır.

Örnek

Bu sistemde orta Do içinde kullanılan ek çizgide dizeğe eklenmiş olmaktadır.

Orta Do diye de adlandırılan (Do 5) Alman sisteminde (Do 1) merkez alınır, buna göre de diğer notalar aşağıya ve yukarıya doğru karşıt bir hareket içerisindedirler.

Orta Do Metodu :

"Alex Burkhard'ın 1906'da geliştirdiği bu yöntem, piyano başlangıç eğitiminde bir devrim sayılabilir. John Thompson'un 1936'da yayınlanan "*Teaching Little Fingers to Play*" (Küçük Parmaklara Çalmayı Öğretmek) adlı metodu ile popüler olmuş ve daha sonra geliştirilecek olan diğer başlangıç yöntemlerinin de çıkış noktası olmuştur.

Orta Do yöntemine göre öğretim, her iki parmağı ile elin orta do tuşu üzerindeki baş parmağı ile başlamakta, orta do notası fa ve sol anahtarları arasında bir köprü oluşturmaktadır.

Birinci parmakların ardından aşamalı olarak diğer parmaklar simetrik olarak bir hareket içerisinde kullanılmaktadır. Ezgiler başlangıçta iki ele bölünmüştür ve so elin eşlik ettiği iki sesli parçaları daha sonra geçilmektedir.

Geleneksel orta Do metodunda, parçalar çoğunlukla Do-Sol-Fa Majör tonlarındadır.

Aralıklar, akor (uygu) yapısı ve kullanımı, transpozisyon, armonizasyon, emprervizasyon v.b. kavramlara hiç yer verilmez veya metot sonlarına doğru değinilir.

Oysa yakın geçmişte ve günümüzde Orta Do yöntemini esas alarak hazırlanmış olan bazı kitaplarda, yukarıda belirtilen kavramlarada yer verilmektedir.

Örneğin : Denes AGAY

Learning Play Piano. (Piyano Çalmayı Öğrenmek)

Tipik "Orta Do" başlangıcına bir başka örnek
(M. Eckstein)

Orta Do yöntemini esas alan bazı başlangıç metotları : A. Burkhard, F. Emonts, J. W. Thompson, H. Bodenmen, D. Agay. (2)

Eski piyano metotlarında genelde Do Majör üzerinde uzun süre kalınıp, diyezli ve Bemol'lü tonlar çok geç getirilir. Oysa mümkün olduğunca

(2) Çimen, Gül. A.g.e., s. 33

çabuk Do Majör'den ayrılıp, siyah tuşları da kullandırtmaya başlanmalıdır ki öğrenci başka tonları da duysun, öğrensin ve eli de değişik pozisyonlarda hareket kabiliyetine kavuşsun.

Hatta çok daha yeni olan piyano metotlarında açtık Do Majörden değil, doğrudun doğruya elin yapısına uygun olan Mi Majörden başlamaktadır.

Orta Do anlayışına göre düzenlenmiş bir metot örneği :

Alexander BURKHARD : Neue Anleitung für das Klavierspiel, 2 Cilt. (Schott 1906) Piyano eğitiminde yeni bir görüş açısı getirmiştir. Metodun tipik özelliği; başlangıç noktası olarak Orta Do saptanmış ve her iki yöne doğru, yavaş yavaş genişletilmiştir.

Bu okulun hem gerçek polifoniyi kapsamaması, hem de verilmiş bir kaç ses ile doğaçlama istenmesi, yaratıcı bir eylemi ve gerçekten yeni ve devrimci bir görüşü kanıtlamaktadır.

Eski Piyano metotlarında ihmal edilen bir başka konu da polifonidir (Çok seslilik).

Genelde hep homofon (tek sesli) biçemlerde çalışmalar seçilmiş ve sol el eşlikçi olarak bırakılmıştır. Ancak polifoniyi mümkün olduğu kadar erken vermek ile iki sesi, üç sesi birbirinden ayrı bir şekilde duymasına ve onları ayrı ayrı takip edebilmesine yardımcı olunmuş olunur.

Eski piyano metotlarında teknik daima sağ elde daha çok geliştirilmiş, baş parmak siyah tuşa hemen hemen hiç getirilmemiştir.

Oysa başlangıçtan itibaren baş parmağı siyah tuşlara getirmeye alıştırmalı, iki elin teknik açıdan aynı derecede geliştirilmesi için yine baştan itibaren iki el beraber çalıştırılmaya başlanmalıdır.

Yeni piyano metotları öğretmeni daha serbest bırakıp, onun hayal gücüne de söz tanır.

Eski piyano metotlarında seçilen parçalar genelde tanınmış, duyulmuş eserlerin basitleştirilmiş halleridir. Yeni metotlarda amaç; öğrenciyi ses dünyasına sokmak ve her devirden eserler tanıtmaktır.

II. BÖLÜM

YENİ PİYANO BAŞLANGIÇ METOTLARIN DEĞERLENDİRİLMESİ

Yeni metotlar kolay kadanslar, modülasyonlar ve mümkün olduğu kadar Majör, minör tonlarını vermek ile çocuğun duyusunu ve armoni öğrenimini geliştirilmektedirler.

"Okul öncesi piyano eğitiminde, doğrudan doğruya çalgı öğrenimine başlamak yerine hazırlık çalışmalarına yer verilmesi görüşü günümüz eğitimcileri tarafından daha çok benimsenmektedir.

Euritmics, (Dalcrose), Orff, Kodaly, Carabo-Cone, Suzuki çalgı öncesi ve çalgı eğitiminde yer verilen başlıca yöntemlerdir.

Dalcrose Metodunda, piyano ile öğretmen tarafından çocukta ilgi uyandırma, kulak eğitimi, yaratıcılık, müzikteki ritmi vücudun hissetmesi, temelini şarkı söyleme ve kulak eğitimi oluşturmaktadır.

Müzik, konuşma ve hareketin birleştirilerek çocukta yaratıcılığın geliştirilmesi Orff metodunun temel yaklaşımıdır. Suzuki Metodu (önce keman öğretimi için özel bir yöntem olarak geliştirilmiş olup daha sonra piyanoya uyarlanmıştır.) Çocuğun konuşmayı öğrenmeden önce sürekli dinleme yolu ile anadilinin inceliklerini öğrendiği ve uygun bir eğitim verdiği takdirde anadilini konuşmayı öğrenebilen her çocuğun müzik yeteneğinin de benzer bir biçimde geliştirilebileceği var varsayımından yola çıkmaktadır.

Yukarıda sözü edilen özellikle grup öğretiminde uygulanan diğer metotlardan oldukça farklı bir anlayışa sahip olan Suzuki Metoduna göre, çocuğun ailesinden bir kişinin (bu kişi genellikle anne olmaktadır) öğretmen ile işbirliği yapması ve derslerden önce öğretilecek parçaların teyp bantlarının programlı olarak çocuğa dinletilmesi gerekmektedir. Böylece, çocuğun kulaktan dolma öğrendiği parça derste kolaylıkla öğretilmekte ve ezberletilmektedir. (3)

Çağdaş piyano okullarının olumlu bazı nitelikleri Franz Goebels'in Musik in Unterricht (Eğitimde Müzik) adlı parça derginin 1954/2. sayısındaki yazısında şu şekilde özetlenmiştir :

1) Pedagoji çocuktan doğduğuna göre, okul çocuğuna gerçekten hitap eder. Çalınacak parçanın seçimi ve dozajı hem fizyolojik, hem de psikolojik açıdan çocuğun bünyesinde tam tamına uygundur.

(3) Çimen, Gül. A.g.e., s.29

2) Piyano dersi, yeniden bir yaşam ve işçilik dersi olmaktadır. Öğrencinin hareket iç güdüsünü ve bilincini uyarmaktır.

3) Okulun müzik ana maddesi, son 300 yıllık bir geçmişi kapsar. Klasik öncesi devreye özellikle değer verilir.

4) İşitsel duyu, çağdaş müziğe de alıştırılır.

5) Öğretmene metot serbest bırakılmakta, bir çok çeşitleme ve olanak gösterilmektedir.

6) Müzik biliminin temelleri, en kolayından başlayarak, mantık çerçevesi içerisinde yavaş yavaş geliştirilmekte, müzik ve müziğin yolu öğretilmektedir.

7) Solfeje, kulak eğitime ve yaratıcı seslendirmelere özellikle yer verilmiştir.

8) İki elin bağımsızlığına en başlangıçtan itibaren başlanır. Sol anahtarı ve Fa anahtarı aynı zamanda öğretilir.

9) Küçük doğaçlamalar ve küçük beste olanakları ile müziğe karşı beceri ve anlayış kolaylığı sağlanır.

10) Metot çok yönlüdür. Bir yönden çalınacak parçaları kapsayan bir kitap, bir yönden de yol gösterici bir kılavuzdur.

Fakat bu yolun genişletme imkanları da gösterilmekle beraber, açık da tutulmalıdır. (4)

Kanımcı piyano eğitiminde seçilen metotun yanısıra öğrenci ile yapılan ders ve dersin işleniş biçimi de çok büyük önem taşır.

Çocuk ile yapılacak ders süresi çocuğun konsantrasyon kabiliyetine göre değişebilir;

Öğrenciye bir derste çok fazla bilgi yüklemekten kaçınmalıdır. Daha önce de belirttiğim gibi özellikle (5-6) yaş gurubundaki çocuklar ile ders süresini en fazla 20 dakika tutmalıdır, daha büyük çocuklarda ise ders arasında konulabilecek ufak bir iki dinlenme payı ile birlikte ders süresi en fazla 40 dakika olarak düşünülmeli ve planlamalıdır. Önemli olan, çocuğun kendisini yaptığı işe konsantre edebildiği sürece çalışmasıdır.

Dersler için düşünülen gereç öğrenciye sindirilerek verilmelidir. Öğrencinin önce düşünüp, anlayıp daha sonra çalması en doğrusudur.

Öğrenciye ödev vermek, eser hakkında açıklamalar yapmak gereklidir.

Yeni bir ödev verirken yapılabilecek ön çalışmalar şöyle olabilir :

(4) Leyla Pamir : Çağdaş Piyano Eğitimi, s. 16-17

1) Parçanın karakteri hakkında ve eğer var ise sözleri (Text) üzerine konuşulabilir.

2) Sözleri ritmik okuyup, aynı zamanda el de çırptırabilir.

3) Parça önce şarkı olarak öğretilir.

4) Parçayı öğrenciye çalarak gösterdikten sonra çalmayı denemesi istenebilir.

Bunlara ek olarak yapılan dersin süresinin içerisinde mutlaka ilk bakışta okuma (deşifre) olayına yer ayırmak gereklidir.

Deşifre'de amaç öğrencinin çabuk nota okuma yönünü geliştirmek olduğu için bu çalışmaları yaparken kesinlikle acele edilmemeli, çocuğa zaman tanınmalıdır Kısa ve kolay parçalar seçip, emin adımlarla ilerlemek, deşifre ettirme yoluna gidilebilir.

Yanlış yaptığı zaman çocuğun kesinlikle cesaretini kırmamalı, planlanmış bir çalışma sonucunda daha iyi bir hale geleceği kendisine anlatılmalıdır ve bu yolla öğrenciye öz güven kazandırmak amaçlandırılmalıdır.

Çocuk iyi deşifre yapmaya başladığında mutlaka kendisini çalgısına daha hakim ve güvenli hissedecektir. Bu arada deşifrenin gelişebilmesi için tıpkı piyano eğitiminde olduğu gibi ve ana paralel olarak deşifre yapma becerisi kazandıkça daha çağdaş bestecilere geçilmelidir. Örneğin : (Bartok, Prokofyef, Schönberg).

Piyano dersini yapacağımız öğrencinin yaşı küçük olsa bile derse başlarken onu bir şahsiyet olarak görmek, konuşmamızı ona göre ayarlamak, yabancı kavramlar ile çocuğun gözünü korkutmamak gerekir.

Başlangıç olarak ilk derste öğrenciye piyanoyu tanıtmak, piyanonun mekanizmasını, nasıl işlediğini göstermek faydalı olacaktır.

Ayrıca, çocuğun oturuş biçimini, oturuştaki, rahatlığını, kollarını, bacaklarının, gevşekliğini, oturuş yüksekliğini sürekli kontrol etmek gereklidir.

Eğer oturuş yüksekliği doğru ise ön kol ve dirsekler klavye iye aynı hizada olacak böylece, öğrenci dirseklerin bu doğal pozisyonunun kesinlikle vücuda herhangi bir baskı yapmayacağını anlayacaktır. Sandalye yüksekliğinin yanlış oluşu öğrencinin çalışını önemli ölçüde etkileyecektir.

Bütün bunları öğrencinin sürekli olarak görebilmesi ve kontrol edebilmesi için çocuğun hemen yakınında değil, biraz daha geride, ellerini ve ayaklarını, arkadan görünüşünü de kontrol edebilecek bir açıdan bakması ve oturması gerekir.

Daha sonra nasıl basamak basamak gidileceğine ve hangi öğretim metotunun çocuk için uygun olabileceğine karar vermek gereklidir.

Bu bağlamda bir kaç yeni başlangıç metotlarından tanıtım yapmak isterim :

1940'lı yıllarda Japon keman eğitimcisi S. Suzuki, "Yetenek Eğitimi" adını verdiği bir metot geliştirerek, çalgı eğitimi anlayışına yeni bir yaklaşım getirmiştir.

Bu anlayışa göre; çocuk doğumdan itibaren sürekli bir şekilde, eğitimi amaçlanan konu ile ilgili uyarılar ile dolu bir çevrede bulunacaktır.

Bu yöntemin hedefi doğuştan çocuğun özellikleri ne olursa olsun, hiç bir başarısızlık ihtimali olmaksızın, arzu edilen becerilere kavuşabilmesidir.

Alışılmış yöntemlerde müzik eğitim yaşı genellikle ilkokula başlangıç çağıdır, ancak Suzuki müzik eğitimi eğitimi mümkün olduğu kadar erken yaşta, hatta doğumdan hemen sonra başlamalıdır.

Suzuki'nin söz konusu yönteminde çocuğun ne zaman nota okumaya başlayacağına öğretmeni karar vermektedir. Genelde öğretmen çocuğun not okumayı öğrenebileceği yaşa geldiğinde inandığı zaman çalışma programına nota çalışmalarını da alır. Ancak bu zamana kadar çocuk doğal olarak dinleme ve benzetileme çalışmalarını sürdürmektedir. Bir başka deyiş ile çocuk nota eğitiminden de önce müzik ve çalgı eğitiminde belli bir aşamaya gelmiş olmaktadır.

Çocukların çaldıkları parçaları sevip, zevk almalarını esas alan yöntemde, genelde irade ve sabır gerektiren teknik çalışmalar yer almamaktadır.

Suzuki yöntemi belirli bir doğar ile kullanılabilir. Eğer bu yöntemden yararlanmak amaçlanıyorsa bu dağara kesinlikle uygulamak gereklidir.

Diğer metotlarda olduğu gibi parçalar değişik sıralama ile çalınmamalıdır.

Suzuki yönteminin temel ilkelerinden birisi "Dinleme"dir. Çünkü çocuğa çalışmanın sonunda somut elde edeceği (tonu-karakteri, rengi) somut olarak göstermek etkili bir yoldur.

Bütün bu özellikler yazı ile veya önlatım ile çocuğa verilmez. Bir başka deyişle Suzuki yönteminin temeli uygulamadır.

Özellikle yaşı küçük çocuklarda önce çocuğa neyi istediğimizi göstermek, ona örnek vermek, öncülük yapmak, daha sonra onunla birlikte yapmayı denemek ve onun yapabileceğine kanaat getirdikten sonra onun yapmasına olanak tanımak çok önemlidir.

Suzuki yönteminin bir başka temel ilkesi de yeteneğin kalıtsal olmadığıdır. Anadilini konuşabilen her çocuk resim yapma, matematik öğrenme, piyano veya herhangi bir müzik çalgısı çalabilme yeteneğine sahiptir.

Bu yöntemlerde "öğrenme adım adımdır" ilkesi de önemlidir. Tıpkı çocuğun gelişiminde gösterdiği aşamalar gibi; çocuk emekledikten sonra yürüyecek, sözcükleri öğrendikten sonra cümleler kurmaya başlayacaktır. İşte Suzuki yönteminde de çocuk önceki adımları tam olarak öğrenmeden, ilerlemesine izin verilemez. Bunun yanı sıra ilerlediğinde geri kalan adımların unutulmasına fırsat verilmez. Bir başka deyişle her adım bir sonraki adımın ön koşuludur.

Suzuki yönteminin bir başka hedefi, insanları seven, nitelikli insanlar yetiştirmektir. Bu yöntemde çocuk müziği, konuşmaya benzer bir yol ile öğrendiği için bu eğitimin doğum ile başlaması anlayışı da Suzuki'nin diğer bir hedefidir.

Bilindiği gibi başka insanları seven insanlardan oluşan bir toplum kabul edilir. Çünkü böyle bir toplumda insanların birbirlerine saygıları da vardır. İnsanın başkalarını sevebilmesi için önce kendisini sevmesi, saygı duyması gereklidir. Yeti gelişimi insanın kendisine duyduğu saygıyı, özgüveni arttıran önemli etkidir.

Heves de sevginin doğal bir sonucudur. Öğretmen müziğe karşı bir heyecan, sevgi, heves duymuyorsa öğrencinin de bu saydığımız özellikleri taşıyabilmesi neredeyse imkansızdır.

Öğretmen çocuğa öğrenme isteğini, müzik sevgisini, güzel çalabilme hevesini verdiği zaman öğrenci ders yapmaktan ve öğretmeni için çalmaktan mutluluk duyacaktır.

Öğretmen çocuğa karşı daima olumlu olmalı, kendisini her türlü koşul altında bile kontrol edebilmektedir. Değişik öğrenci kişiliklerine karşı en etkili yaklaşım öğrenciye saygı göstermektir.

Çocuğa gösterilecek bu saygı aracılığı ile çocuğun kendisine olan güveninin gelişmesi sağlanacaktır.

Unutulmamalıdır ki çocuğun eleştiriye değil daha çok yardıma ihtiyacı vardır. Piyano başında her hangi bir deneme yapıldığında ilk seferde başarı söz konusu olmasa bile en azından denemiş olması övülmeli, daha iyi nasıl yapabileceği konusunda yardımcı olunmalıdır, böylelikle öğrenciye her şeyden önce özgüven kazandırılmalıdır.

Bu yöntem ile çalışan eğitimcinin kullandığı yöntem ve üsluptan ebeveynlerinin de haberdar olup aynı anlayışı benimsemesi yararlı olur.

Söz gelimi öğrenciyi yüreklendirmeye ve cesaretlendirmeye yönelik övgü niteliğindeki sözleri aileni de yinelemesinde yarar vardır.

Bilindiği gibi Suzuki eğitiminde dinleme ve tekrar çok önemli bir ilkedir. Çocuğun evdeki çalışması sırasında ebeveynlerin dikkatli olup, çocuğun tekrarlarından sıkıldıklarını veya hoşnut olmadıklarını kesinlikle belli etmeleri aksine övgü yolu ile heveslendirmeleri doğru bir tutum olacaktır. Zira çocuk bu hoşnutsuzluğu hissettiği zaman bu tür çalışmalardan kolayca sağlıyabilir.

Bütün bu saydığım tavsiyeler Suzuki metodunun uygulamaya karar veren öğretmenler için geçerli olmalıdır. (Bu konuda daha fazla bilgi için; Mine Kıvrak. Suzuki Piyango Metodu, 1995, bakınız.)

Suzuki metodunun yanısıra çok daha farklı çağdaş metotlarda bulunmaktadır.

Örneğin Schüngeler, Heinz : Piyango metodu, 2 ciltten oluşmaktadır. (Schott 1936)

Yayın tarihi oldukça eski olmasına rağmen hala sevilen bir okuldur. Özellikle ortanın altındaki çocuklara da hitap etmesi bakımından eğitimciler yönünden tutulup, sevilmiştir.

Metot çok yönlü iyi temellendirilmiştir. İçerisinde değişik ritm kalıpları ve oldukça emin ilerleyen nota gelişimi mevcuttur.

Ancak yapıtın değerini eksilten bir iki nota vardır; onlardan birisi yerli müziğe hiç yere verilmemiş olması, diğeri de bestecinin kendi bestelerinin sanatsal düzeyinin düşüklüğüdür.

Otto V. IRMER : Ein Weg Zum Musizieren am klavier (Piyanoda müzik yapmanın bir yolu) 3 cilt. Bu metot her öge çok hızlı geliştirilmiştir. Olumsuz diğer yönü ise parmak tekniğinin hemen hemen hiç olmayışıdır.

Ancak 2. ciltte, Barok, Klasik, Romantik parçaların yanısıra 20. yüzyılın müziğinden de güzel örnekler bulunmaktadır.

3. ciltte ise etütler çok iyi derlenmiştir. Örneğin : Aşıtlar (gamlar), kromatik aşıtlar, üçlüler, kırık uygu, pedal, staccato, legato... ve benzeri teknik çalışmalar.

Emants, FRITZ : Erstes klavierspiel und fünf Tönen (İlk piyano çalımı ve 5 ses ile oyunlar.) Schott 1958-1962

Şarkılar ve metinleri son derece bilinçli seçip sıralanmıştır. Bestecinin kendi besteleri, yabancı şarkılar ve danslar yönüne renk katmıştır. Didaktik açıdan bakıldığında gelişimin biraz hızlı olduğunu söyleyebiliriz.

Seçilecek olan piyano metotunun dışında başarılı bir piyano dersi yapabilmek için öğreticinin dikkat etmesi gereken bazı noktalar vardır.

Bunları kısaca şöyle özetleyebiliriz. Çocuk ile kontak kurabilmek yeteneği, kontağı sürdürebilme, öğretmen-öğrenci ilişkilerinin dozunu iyi ayar-

layabilme ve bu dozu da koruyabilme önemlidir. Yani öğretmenin öğrenciye ölçülü davranması, ondan ne istediğini basit bir dille ve yumuşak kometlarla aktarabilmesi.

Çocuğun yaşı kaç olursa olsun öğretmen öğrenciyi bir bağımsız kişilik olarak görmeli ve bunu öğrenciye göstermelidir. Bir başka deyişle ona kıymet vermesi gereklidir. Öğrenciyi ne çok övmesi, ne de küçüklük kompleksine sokacak devamlı eleştirmesi doğru olmaz. En iyi yol her zaman biraz mesafe bırakmaktır.

Öğrencinin öğretmenin yanında kendisini rahat ve güvende hissetmesi öğrenciyi rahatlatır ve bu da öğrencinin verimini artırır.

Bunların yanısıra öğrencinin güvenini kazanmak da önemlidir. Dersin sakin bir atmosfer içerisinde geçmesi, stress olmaması, öğretmenin arka arkaya yaptığı derslerin verdiği yorgunluğa, gerginliklere rağmen bu durumu öğrenciye yansıtmaması, her öğrenci ile yeni bir sabır ve tazelik içerisinde terse başlaması gerekir. Kısacası öğrenci ilgi ile izlediğini hissetmelidir. Bu durum aynı zamanda öğrencinin motivasyonunun artırır.

Ayrıca öğretmenin ders içerisinde mutlaka belirli bir programı ve amacı olmalı, bu amacı çocuğa hissettirmeden, dikkat ve anlayış içerisinde uygulayarak ulaşmalıdır.

Özetle her alanda olduğu gibi piyano eğitimi de belirli bir plan içerisinde yapılmalıdır.

Bunun için ders süresini iyi planlamak, çocuğun ihtiyacına problemlerine ve çaldığı eserin önemine göre de zamanı ayarlamak büyük önem taşır.

Çalışma plânsız değil, belli bir plân içerisinde ve öğrencinin gelişmesine yardımcı olacak şekilde düşünüldüğüte yapılmalı ve ders o günkü çalışma planına göre sürelerle ayrılmalıdır.

Programlama öğrencinin kapasitesine göre yapılmalı ve yine öğrencinin kapasitesine göre ona her evreden eserler çaldırtmak, tanıtmak da yerinde olacaktır (Barok, klasik romantik, 20. yüzyıl vb.)

Büyük önemi olan başka bir ayrıntı da gelişme temposuna öğretmenin ayak uyrurabilmesidir.

Öğrenci eğer bir parçayı güzel anlamış ise, bilinçli çalışıyor ve çaldığı eserden kendisi de zevk alıyor, tabii ki öğretmen de seviyesi için çalışını yeterli görüyor ise artok o parça üzerinde aylarca dumanın bir anlamı yoktur. Artık başka eserlere geçmemiz de öğrencinin teknik ve müzikal açıdan gelişmesi için zorunludur.

Elbetteki bir eser üzerinde sınav, dinleti, yarışma, vb. olağan dışı çalışma söz konusu ile bu durumda parçanın üzerinde daha uçun süre du-rularak öğrencinin özgüven kazanması sağlanmalıdır.

Sınavlar, küçük sınıf dinletileri, halka açık dinletiler gibi faaliyetler çocuğun çalışmalarının ve çaldığı parçanın sadece ders odasında, tek bir öğretmen ile sınırlı kalmaması, ileride yapacağı faaliyetlere hazırlık ve kendisine güven kazanması açısından da çok önemlidir.

Eser bir yerde seslendirildikten sonra bir süre dinlenmeye bırakılmalıdır.

Çalışılmış bir eser bırakılıp sonra yeniden ele alındığında görülecektir ki öğrenci farkında bile olmadan eser öğrencinin bilinç altında dinlemiş, gelişmiş olacak ve öğrenci bu eseri yeniden çaldığında ekisine oranla daha bilinçli ve olgun çalacaktır.

Bu nedenle yapılan ders süresi içerisi içerisinde vakit kalırsa eski çaldığı eserleri tazelemek de yerinde olacaktır.

Öğretmenin önem vermesi gereken başka bir konu da, çocuğun ailesi ile mutlak bir haberleşme, kontak içerisinde olması gereklidir. Bu hem öğretmenin çocuğun evdeki çalışmalarını kontrol etmesi ve çocuğun psikolojik durumunu daha iyi anlayıp fark etmesi açısından, hem de ailenin çocuğunun çalışma bakımından ihtiyaçlarını öğretmeni kanalı ile öğrenebilmeleri için gereklidir.

Fakat öğretmenin aile ile olan ilişkisinin dozunu çok iyi ayarlaması önemlidir.

Eğer mümkünse ailenin birinin çocuğun çalışması ile ilgilenmesi; günde en az 15-20 dakika çocuk ile çalışması faydalı olabilir ve söz konusu kişiyi yönlendirmek de öğretmenin görevleri arasındadır.

Öğrenciye nasıl çalışması gerektiğini öğretmenin derste uygulamalı olarak gösterilmesi çok önemlidir. Bu bağlamda verdiği ödevleri de bir kez çalıp, nasıl çalışması gerektiğini göstermesi gereklidir.

Öğrenciye çalışmanın konsantre olunduğu sürece devan etmesi gerektiği açıklanmalı ve çalışmanın bir hedef olması gerektiği konusundan bilinçlendirilmelidir. Bu hedef gerek teknik, gerek ise müzikal olabilir. Önemli olan çocuğun kendisini dinlemeyi öğrenmesi ve düzeltbilme alışkanlığının kazandırılabilmesidir.

Çalışma sırasında en büyük unsurlardan bir tanesi temponun ayarlanmasıdır. Parçanın temposu, çocuğun kendisini kontrol edebileceği hızla olmalıdır.

Parçayı çalışma sırasında çocuk hızlı tempo ile çalışmaya kalkarsa, hem notayı takip edip hemde tuşları kontrol (hangi parmağını hangi tuşun üzerine koyup, basacağı) konusunda problemler yaşayacaktır. Bu sebep ile çalışmanın hem parmakları, hem de notaları takip etmesine için verecek bir tempo içerisinde olmak zorundadır. Aksi takdirde çocuk ne zaman parçayı çalmaya çalışsa parça bir yerden kopacaktır.

Öğrenciye çalışma konusunda aşağıdaki husular önerilebilir.

a) Çalınacak parçayı baştansona, arka arkaya çalmak değil, eseri küçük parçalara bölerek çalışmak, mümkünse çözümleyerek çalışmak.

b) Hiç bir zaman konsantrasyonu kaybetmeden çalışmak, konsantrasyon bozulduğu an çalışmayı kesmek, biraz ara verdikten sonra yine konsantre olup çalışmak.

c) Zaten çalınabilen, yapılabilinen yerler üzerinde durup vakit kaybetmemek.

d) Sık sık ayrı eller ile çalışmak.

e) Parça tam öğrenilinceye kadar rahat bir tempoda daha sonra parçayı kendi temposuna getirmek

f) Çalışırken kendini çok iyi dinlemek.

g) Teknik bakımdan özelliği olan yerleri saptayıp, bu tür yerleri ayrı bir çalışmaya tabii tutmak.

Öğrencinin çalacağı bir parça üzerinde her hangi bir başlık olmadığı zaman (marş, dans,...) ona parçanın karakterini, bestecisini, hangi döneme ait olduğunu öğrenciye müzik ve eser hakkında bilgi vermek doğru olacaktır.

Ayrıca öğrencinin çalacağı parçayı onun parmak, el yapısına göre çeçip, parmak numaralarını beraberce tespit etmek ile de teknik açıdanyardım edilmiş olacaktır.

Bunların yanısıra parçada bulunan dinamik işaretlere (pp-mf-f-ff.....), artikulasyon çeşitlerine (legato, portato, staccato,.....) agogik işaretlere (rit, accell,.....) dikkatini çekip, anlamlarını açıklamak da son derece önemlidir.

Eğer öğrenci belirli bir düzeye gelmişse o zaman türü ve biçimi üzerinde de durmakda da yarar vardır.

Öğrencinin çalarken kendini çaldığı esere konsantre etme alışkanlığı kazanmasına yardım ve başkalarının önünde çalmaya alıştırılması da didaktik açıdan önemlidir.

Örneğin her hangi bir dinleti sırasında başından geçmiş olan küçük bir başarısızlığı yenili olarak kabul ettirmemek ve öğrenciyi yeniden cesaretlendirmek bu bağlamda büyük önem taşır. Bunun için öğrenci ile bu konu hakkında konuşmak, ona başarısızlığın sebepleri beraberce alıştırmak mutlaka çok olumlu bir yoldur.

Bu saydıklarımın hepsi öğrenciye yardımcı olmak amacı ile uygulanabilecek bazı önerilerdir.

Daha öncede belirttiğim gibi; öğrenci ile ders yaparken çalacağı parçayı iyi düşünerek, seviyesine uygun olacak şekilde tespit etmek ve mümkün olduğu kadar her evreden, her biçimde (uslûp-stil) parçalar tanıtılır.

Bu amaçla şöylece bir sıralama yapılabilir. :

(Elbetteki bu sıralayacağım metotların hepsi birer seçenek olarak düşünülmelidir.)

Erken yaşta Piyano'ya başlayanlar için : (3-5 yaş arası.)

Heilbut, PETER : Spaß am Klavierspielen.

(Piyano çalmaktan zevk almak)

Runze : Zwei-Hände-12 Tasten (Schott)

Aoron, M : Klavier schule. Band I

(Piyano Okulu)

Last, John : I'd like to be (Fosyth-Bros)

Grey, Donald : Come and play. (Boosey-Hawkes)

(Gel ve çal.)

Dieter, Margit : Daumen Daumen Du must wandern

(Baş parmak, hep yürümelisin)

Kuckuck, Felicitas : Kleine Musikanten stücke.

(Sokak müzikçileri için küçük parçalar). (Schott)

Michelsen, Fiedrich : Klavier Übung Volksliedern

(Halk şarkılarına göre piyano alıştırmaları)

Burkhard. A : Tarzbüchein für klavier.

(Piyano için dans kitapçığı).

Badink, Henk : Arcadia (Schott).

- Başlangıç Metotları -

Heilbut. Peter : Lieder fibel (Hug)

Molsen, Ulrich : Klavier-Boutigue (Sikorski)

Emonts : Europäische Klavierschule.

Avrupa Piyano okulu.

Vier händiges Klavier spielbuch. (Schott)

(Dört el için piyano parçaları.)

Boje : Klavier schüle für Anfänger.

(Yeni başlayanlar için piyano metodu).

I. yıl

Kress, Georg A. : KlavierÜbungen.

(Piyano çalışmaları).

Bartok Bela : Mikrokosmos I, Dir Erste Zeit am Klavier.

(Piyanoda ilk zaman).

Für Kinder (Boha).

Çocuklar için.

Kabalevsky, D : 24 little pieces (Leeds) op. 38, 24 küçük parça.

Kinder stückeop. 25

Çocuk parçaları.

Kodaly. 2 : Kindertänze (Boha)

Çocuk dansları.

Orff, Carl : Klavier Übung (Schott)
(Piyano Çalışmaları)

Marx, Karl : Klavierbüchlein für peter. (Baranreiter)
(Peter için küçük piyano albümü).

Schostakovich : Sechs Kinder Stücke (Sik 2122)
(6 Çocuk parçası.)

Teknik Çalışmalar İçin :

Ervin Christian Scholz : A, B, C, der Klavier Technik I (Doblinger,
Wien.)

(A, B, C, Piyano tekniği I)

Feickert, Walter : Neue Schule Der Grundlegenden Klavier Technik I
(Schirmer.)

(Temel piyano tekniği okulu I)

Etüt Çalışmaları :

E. C. Scholz : Die Neue Etüden Vorstufe. (Dolinger.)
(Yeni Etütler ön basamağı)

Gurlitt : Kleine Melodischen Etuden op. 187 (Schott)
(Küçük ezgisel etütler.)

Czerny : op. 599.

Bu eserlerden biraz daha ağır olmak üzere : -Barok-
Emonts : Polyphones Klavierspiel,
(Çok sesli piyano parçaları.)

Bach, J. S : Kleine Präluden und Fughetten (hen. 106) Küçük Prelüder ve Fügler.

Händel, G. F : Fughetten

Scarlatti, D : 17 Leichte Stücke (hug.)

17 hafif parça.

Klavier büchlein

(Küçük piyano albümü.)

Teleman, J. P : Klavier büchlein.

(Küçük piyano albümü.)

KLASİK

IMER : Sonatinen albüm.

(Sonatçıklar albümü.)

Beethoven, 1- van : Sechs Sonatinen (pet 1231)

(Altı sonatçık)

Sech varitionen F. dur op. 34

(Altı başkama, Fa Majör, op. 34)

Diabelli, A : Sonatinen. op. 151

(Sonatçıklar)

Haydn, J : Sechs leichte Divertimenti (pet 4443)

(Altı hafif Divertimenti)

Mozart, W. A : Deutsche Tänze (pet 4450)

(Alman Dansları)

Variationen K.V 265

Çeşitlemeler.

ROMANTİK

Grieg, E : Lyrische Stücke. Heft I op. 12.

(Lirik parçalar. Defter I op. 12)

Mendelssohn, F : Sechs Kinderstücke op. 72. (hei 555)

(Altı çocuk parçası.)

Schumann, R : Album für die Jugend (hen 45)

(Gençlik Albümü)

20. YÜZYIL MÜZİĞİ

Chatschaturjan, A : Bilder der Kindheit (sik 2144)

(Çocukluktan görüntüler)

Hindemith, P Wir bauen eine start.

(Bir kent oluşturuyoruz.)

Kabalewsky, D : 24 kleine Stücke op. 39

(24 küçük parça)

Kodály, Zoltan : Kinder Tönze (baha)

(Çocuk dansları.)

Stravinsky, I : Die Fünf Finger (han)

(Beş parmak.)

II. Yıl.

BAROK

Bach, J. S : Zweistimmige Inventionen (hen 64)

İki sesli envansiyonlar.

Emonts : Leichte Klavier musik des Barok.

(Kolay Barok Piyano parçaları)

Airs and Dances : (Boosey-Hawkes)

Bach, Byrd, Arne, Couperin, Höndel, Haydn, Mozart, Rameau.

(Ayarlar ve Danslar)

Telemann, G. Ph : Leichte Fugen und kleine stücke.

(Kolay ve küçük parçalar)

Zwölf Fantasien (pet 4681)

(12 Fantazi.)

Dorothy Beadley : Stunden mit den Meistern I.)

(Ustalarla saatler.)

Burkhard. A : Neue Anleitung für das klavier spiel 2.

(Piyano çalmaya yeni yaklaşım).

KLASİK

Beethoven, L. van : Zwei leichte Sonaten. (Gdur-Fdur.)

İki kolay sonat (Sol Majör-Fa Majör.)

Sonatine op. 49, No 2

Sechs Variationen .

(Altı Varyasyon)

Dittersdoraf, K. Dvon : Zwanzig Englische Tänze.
Yirmi İngiliz dansı.

Haydn. J. : Sonate No 1-D dur.
Sonat No 1-Re Majör .
Leichte Tanze (Frey-Schott)
Kolay Danslar (Alman dansları)

Mozart, W. A. : Leichte Klavierstucke.
Hafif parçalar.

ROMANTİK

Reger, M : Jugend Albüm op. 17.
Gençlik Albümü.

Scott, C : Der Zoo.
Hayvanat bahçesi.

Sibelius, J : Rondino. op 68/1.

Tchaikovsky, P. I : Alt Franzosiches Tanzlend.
(Eski Fransız dansçıları.)

Schumann. R : Op. 68 1, 2, 3.,
Jugend Albüm.
(Gençlik Albümü)

20. YÜZYIL

Bartok, Bela : Mikrokosmos IV (Boha)
Hacaturyan, A : Sonatine.

SONATÇIKLAR

Friedel, K. J : Bagatellen Teil II.
Bagateller.

Martinü, B : Bagatelle.
Bagatel.

Wulf, Ch : Leichte Klavierschule.
Kolay piyano metodu.

Sandor Veress : 15 klleine klavierstücke.
15 küçük piyano parçası parçası. (Maguar Korus)

Kabalewsky : Was kinder kinder erbelen? (Sikorski.)
(Çocuklar ne yaşıyorsa?)

Frey, Mart : Klleine Geshichten am Klavier (Schott)
(Piyanoda kısa hikayeler)

Tansmann, A : Pour le Enfants.
(Çocuklar için.) 1. defter.

Adair, Yuonne : Little dog tails.
(Küçük köpek kuyrukları.)

Heller, M. P : Erholung am klavier.
(Piyanoda dinleme)

Sun, Muammer : Sonbahar (Piyano için sözsüz şarkı.7.)

Alec, Rowey : Erholung.
(Dinleme)

BAROK

Bach, J. S : Drei stimmige Inventionen (hen 64)
(Üç sesli envansiyonlar.)

Couperin, F : Ausgewählte Stücke.
(Seçilmiş parçalar.)

Scartti, D : Sonaten.
(Sonatlar)

Purcell : Leichte Klavierstücke (Peter)
(Kolay Piyano parçaları.)

Telemann, G. Ph : Leichte Fugen und kleine Stücke.
(Kolay Fügler ve küçük parçalar.)

Rameau, J.P : Le Lardon.

KLASİK

Early English Sonatas, Hr.sg. Rowley (Boha)
(Erken İngiliz Sonatları)

Beethoven, L. van : Sechs leichte Variationen.
(Altı kolay çeşitleme)

Sonat op. 49.

Sonat op. 49.

Mozart, W A : Fantasie d-moll. kv. 397.
(Fantazi re minör)

Schubert, F : Allegretto, C-moll (hen 135)

Clementi : Op. 36 nr. 1, 2 ve 3 Sonatinler.

Beethoven, L. van : Fa Majör ve Sol Majör Sonatin.

Mozart, W. A : Acht Menuet mit Trios K.V. 315.
(Trio ile Sekiz menuet)

Beethoven, L.van : Deutsche Tänze
(Altı Alman dansı)

Ecossaise, Sol majör.

ROMANTİK

Chopin, F : Klavierstücke, Mazurkas (pet. 1902)
(Piyano parçaları, Mazurkalar.)

Reger, Max : Blätter und Blüten
(Yapraklar ve Çiçekler)

Schumann, R : Kinderszenen op 15 (hen 44)
(Çocuk sahneleri)
Albumblätter op. 124
(Album yaprakları)

Heller : Wiegenlied op. 47
(Ninni.)

Purcell : Menuet ve Marş.

Pleyel : Rondo Militaire.
(Asker Rondosu.)

Çaykovski, P.I : Op. 39, Gençlik Albümü.

Weber : Alman Dansı

Kullak : Gece Çanları, op 62/12.

Hugo Wolf : Ninni.

Schubert : Ländler.

20. YÜZYIL MÜZİĞİ

Beyer, F. M : . Variationen für klavier.
Piyano için çeşitlemeler.

Casella, A : Pezzi İnfantili.

Hindemith, P : Kleine Klaviermusik op. 45/4.
Küçük Piyano müziği.

Maler, W : Der Majen,
Suite für Klavier.
(Piyano için süit)

Prokofiev, S : Musique d'enfants Op 65 (Boha)

Strawinsky, S : Sechs Sonatinen.
(Altı küçük sonat)

Robert Cascadesus : Six Enfantines op 31 (Durad)

Kabalewsky : 15 Kinderstücke, op 39.

Jenö Takacs : Von Fremden Ländern und Menschen.
Op. 37, Op. 76, Op. 63.
(Yabancı ülke ve insanlardan)

Burkard, Willy : Acht leichte Stücke.
(Sekiz kolay parça)

Boreis, Siegfried : Bagatellen. op. 83 (Sirus)

Blanch, Ernst : Enfantines (Fischer)

Orff, Carl : Klavier Übung
(Piyano alıştırılmaları)

Rowley, A : From my Sketchbook op 39
(Peters)

Strawinsky, İgor : Les Cing Doigts (Chester)

Sun, Muammer : Zeybek ve Yakarı.
(Piyano için sözsüz şarkı 1 ve 2)

Ün, Ekrem Zeki : Çocuklar için.

Saygun, A. Adnan : İnci'nin Kitabı'ndan

Bunların yanısıra iki öğrenciye dört el çalıştırmak veya öğretmen-öğrenci beraber çalmak istenirse de şöyle bir program olabilir :

İLK YIL İÇİN

KLASİK

Beethoven , L. Van : Fünfzehn Kleine Tänze,

Onbeş küçük dans

Deutsche Tänze

(Alman dansları)

Diabelli, A : Sonatinen.

(Küçük Sonat)

Acht Melodische vortragsstücke.

(Sekiz melodik konser parçası)

Haydn, J : Meister für die Jugend.

(Gençler için ustalar)

Mozart W. A : Ländlerische Tänze KV? 606.

(Memleket dansları)

Schubert, F : Zehn Walzer.

(On vals.)

ROMANTİK

Gretchaninoff, A : Albüm für klavier.

(Piyano için albüm)

Gurlitt, C : Der Anfänger op. 211

İlk başlayanlar.

20. YÜZYIL MÜZİĞİ

Heilbut, P : Sonatina brevis.

Rowley, A : Sieben Kleine Märsche op. 47.
(Yedi küçük marş)
Sechs kurze Tanzstücken op. 41
(Altı kısa dans parçaları)

Strawinsky, I : Drei Stücke.
(Üç parça)

Weiner, L : Drei kleine konzertstücke op. 36
(Üç küçük konser parçası)

-2. Yıl için-

BAROK

Heilbut, P : Barok musik Vier Händig,
(Dört el ile Barok müzik.)

Händel,Fr : Zwey Fugen für Zwey personen auf einem klavier.
(Bir piyanoda iki kişi için iki füg)

KLASİK

Beethoven, L. Van : Sonate D. dur Op. 6
Sonat Re Majör Op. 6

Diabelli, A : Rondo op. 152

Haydn, J : Zwölf Deutsche Tänze
(Oniki Alman Dansı)

Kuhlau, F : Sechs Sonatinen, op. 44
op. 66 (pet 728)
(Altı küçük sonat)

Türk. G : Tonstücke für vier Hände II
(Dört el için sesli parçalar)

ROMANTİK

Schubert, F : Länder, Kinder marsch.
Vatan çocuk marşı.
Tänze
(Dans)

Schumann, R : Original kompositionen op. 85
(Orjinal besteler)

Weber, C. M : Zwölf leichte Stücke op. 3.
(Oniki kolay parça)

20. YÜZYIL MÜZİĞİ

Borris, S : Aufzug
(Asansör)
Divertimento und Sonatine.
Divertimento ve küçük sonat.

Casella, A : Pupazetti.

Paporisz. Y : Begegnungen am klavier.
(Piyanoda karşılaşmalar)

Szeleny, T : Zwanzig leichte klavier stücke I.
(20 kolay piyano parçası)

SONUÇ

Nasıl bir başlangıç piyano eğitimi?

Ülkemiz çok sesli müzik yaşamında önemli bir yeri olan piyanonun nasıl öğretileceği, özellikle bu güç ve karmaşık eğitime nasıl başlamak gerektiği bu bağlamda müzik yaşamı bizden ileride olan ülkelerde ne gibi yöntemlerin geliştirildiği, bugün artık piyano eğitiminde çağdışı kalmış olan yöntem ve ders gereçlerinin hangi ölçütlere dayanılarak ayıklanması gibi konular piyano eğitimcileri için büyük önem taşımaktadır.

Bu konularda yeterli bilgisi olmayan, ayrıca çok geniş olan piyano dağarını bir bütün olarak (Barok'tan 20. yüzyıl müziğine, hatta deneysel müziklere kadar) tanımayan bir piyanistin eğitimciliğinin tam ve verimli olamayacağı açıktır.

Bu bakımdan ayrı bir disiplin olan piyano eğitimini örnek aldığımız batı ülkelerindeki gibi meslek düzeyinde ele alınıp, eğitiminin verilmesi zorunludur.

Ülkemiz müzik yaşamının ileride temel taşlarından birini oluşturacak olan yeni nesil piyano çalıcılara daha verimli ve akılcı bir eğitim sağlanması amacıyla "*ESKİ ve YENİ PİYANO METODLARI*"nın işlevsellikleri, yararları ve bunların yanısıra eksiklikleri ve yanlışlıkları birikimim çerçevesinde sunulmuştur.

Türkiye'deki konservatuvarlar genelinde ne yazık ki kolaydan zora doğru rasyonel bir gidiş sağlanamamakta, öğreticiler saplandıkları eğitim metoduna sıkı sıkıya bağlı kalmakta ve dolayısıyla esneklik, öğrenciye görelilik, çevreye yönelik ve çevreden gelme gibi eğitimin unsurları gözardı edilmekte, bütün bunlara karşın öğretmenlerimiz araştırma ve gelişmeye uygun davranmadıkları için değişen ülke ve dünya koşullarına tamamen kapalı ve uzak kalıp, usta-çırak ilişkisi sonucunda elde ettikleri birikimi yine aynı yöntemle bir sonraki kuşaklara aktarmaktadırlar.

Piyano metotları incelendiğinde hiç bir metodun tam ve mükemmel olmadığı görülmektedir. Her metodun iyi, doğru ve yanlış yönleri bulunabilir. Çok yeni tarihte yayınlanmış bir metot bile çok çağdaş bir anlayışa sahip olamayabilir. Bu bağlamda da bu konu ile ilgili yeni yaklaşımlar, yeni metotlar incelenmeli, sadece mevcut olanlara bağımlı kalınmamalı, yeniliklere açık olunup bu konu üzerinde çok araştırma yapılmalı ve tek bir metottan değil, birkaç metottan aynı anda yararlanılabileceği seçeneği de gözardı edilmemelidir.

KAYNAKÇA

- ÇİMEN, Gül** "*Piyano Başlangıç Metotlarına Genel Bakış*"
Orkesktra Dergisi, Sayı : 258 Haziran, 1995. İstanbul
- PAMİR, Leyla** "*Çağdaş Piyano Eğitimi*"
Beyaz Köşk yayınları No. 2
- KIVRAK, Mine** "*Suzuki Piyano Metodu*"
D. E. Ü., Sosyal Bilimler Enstitüsü Müzik Eğitimi
Yüksek Lisans Tezi. İzmir, 1995.

ÖZGEÇMİŞ

ASLI TUNCAY (ALPARSLAN)

1970'de İzmir'de doğdu. 1981 yılında İzmir Devlet Konservatuvarı Pi-yano Bölümü'ne Doç. Aykut Bakır'ın öğrencisi olarak girdi.

Çeşitli oda müziği dinletilerine katıldı. İzmir ve İstanbul'da resitaller verdi.

1989 ve 1990 yıllarında Avusturya'ya giderek Salzburg'da bulunan "*International Mozarteum Summer Academy*"den Prof. Gyorgy Sandor ve Prof. Germain Mounier'in sınıflarından sertifika aldı.

İzmir Devlet Konservatuvarı Lisans III öğrencisi iken Ankara "*Cum-hurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası*" eşliğinde Beethoven'in do minör piyano konçertosunu seslendirdi.

1992 yılında Dokuz Eylül Üniversitesi İzmir Devlet Konserva-tuvarı'ndan mezun olduktan sonra Almanya'nın Stuttgart kentine giderek "*Staatliche Hochschule für Musik und Darstellende Kunst Stuttgart*" ın sınavını kazandı ve Prof. Soshana Rudiakov'dan iki yıl piyano dersleri ve Prof. Ullrich Molsen'den piyano pedagojisi dersleri aldı ve iki yılın sonunda da sınava girerek diploma aldı.

1993 yılı Aralık ayında İzmir Devlet Senfoni Orkestrası eşliğinde Cho-pin'in fa minör piyano konçertosunu seslendirdi.

1994 yılında İzmir'e dönerek Dokuz Eylül Üniversitesi İzmir Devlet Konservatuvarı Piyano Bölümü Araştırma Görevlisi olarak göreve başladı. Halen aynı göreve devam etmekte olan Aslı Alparslan yüksek lisans prog-ramını da tamamlamış bulunmaktadır.